

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ (Λουκ. 15, 11-32)

†ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

(Διασκευή ομιλίας στο Πνευματικό Κέντρο Πρέβεζας, στις 21/2/2011)

1. Χιλιοδοξασμένος ο Θεός

Ο άσωτος υιός είχε μεγαλώσει σε ένα περιβάλλον καλό. Θα λέγαμε στο χώρο της Εκκλησίας. Όμως τα μυαλά του δεν ήταν ούτε καλά, ούτε από τον χώρο της εκκλησίας. Οραματιζόταν συνεχώς, γλέντια, διασκεδάσεις, ηδονές. Και επειδή δεν είχε αυτιά να ακούει συμβουλές, και δεν είχε μάτια ανοιχτά να διαβάσει τον λόγο του Θεού, είχε μείνει πνευματικά ξύλο απελέκητο. Εξωτερικά φαινόταν το καλό παιδί, του καλού μπαμπά. Εσωτερικά όμως ήταν πολύ μακριά από τον πατέρα του. Και η κατάσταση αυτή, το ξέρουμε όλοι από πείρα, ημέρα με την ημέρα πέτρωνε, μέχρι που στο τέλος δεν άντεξε και τράβηξε το μαχαίρι να βρει το δίκιο του. Πήγε στον πατέρα του, του μίλησε με το ύφος που έχουν οι άνθρωποι χωρίς περιεχόμενο, σαν να τον είχε κατηγορούμενο, και του ζήτησε να του δώσει το μερτικό του, για το οποίο δεν είχε κοπιάσει σε τίποτε.

Δηλαδή, ο άσωτος υιός δεν ακούει τον πατέρα του. Μόνο ορμάει. Παρουσιάζεται σαν το έξυπνο παιδί. Το ρίχνει στο νταηλίκι. Πολλοί τον μιμούνται και λένε: «Δεν με παρατάς; Θεός, ψυχή και παράδεισος είναι παραμύθια και φαντασιώσεις» Και δεν διστάζουν να τα βάλουν με τον πιο σεβασμό άνθρωπο του κόσμου.

Διαβάζουμε σε ένα βιβλίο που λέγεται «Διαταγές των Αγίων Αποστόλων»: «Όποιος έχει μυαλό, πρώτα σέβεται τον Πατέρα του τον επουράνιο και μετά τον πατέρα του που τον γέννησε».

Τελικά τα μάζεψε όλα ο νεώτερος γιός και έκανε εκείνο που ονειρευόταν. «Απήλθεν εις χώραν μακράν». Κάπου, όπου θα μπορούσε να ζήσει χωρίς το βλέμμα του πατέρα του και την παρακολούθησή του. Να ζήσει όπως ο ίδιος ήθελε, πολύ μακριά από πατέρα, γνωστούς και προπαντός μακριά από τα μάτια του Θεού.

Οι έννοιες αυτές είναι πνευματικές. Ένας άνθρωπος μπορεί να μένει στο ίδιο περιβάλλον, να ζει μαζί με τον πατέρα του, αλλά να μην του δίνει σημασία και να μην τον ακούει ποτέ. Μπορεί να μην φεύγει ποτέ από το σπίτι, να πατάει και

στην εκκλησία καμιά φορά, αλλά και όταν είναι στην εκκλησία να βλαστημάει την ώρα και την στιγμή που αναγκάστηκε να είναι εκεί.

Ερώτημα: Πώς έφτασε εκεί, σ' ένα τέτοιο κατάντημα, ο άσωτος υιός, και πώς φτάνουν την σημερινή εποχή τόσα παιδιά κάθε ηλικίας στο ίδιο κατάντημα αν μη και χειρότερο;

Η απάντηση είναι: Κλώτσησε, διαφοροποιήθηκε, αρνήθηκε, είπε «όχι» στον Χριστό. Ο άνθρωπος είναι πρώτα απ' όλα τα μυαλά του και η θέλησή του, όχι τα μπράτσα του, ούτε τα πόδια του, ούτε το χαμόγελό του, ούτε τα γλυκά ή αυστηρά μάτια του. Και ο Χριστός τι έκανε; Ο Χριστός, ούτε διαφοροποιήθηκε, ούτε αρνήθηκε, ούτε κλώτσησε τον άσωτο, γιατί είναι Θεός πολυεύσπλαχνος, μακρόθυμος και πολυέλεος.

Λέει ο Απόστολος Παύλος: «Χιλιοδοξασμένος να είναι ο Θεός, ο Πατέρας του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, γιατί μέσω του Χριστού, μας έδωσε πολλές και πλούσιες ευλογίες, ουράνιες και πνευματικές. Μας προόρισε, πριν ακόμα μας δημιουργήσει, να γίνουμε δικοί Του. Μας κάλεσε κοντά Του να γίνουμε άγιοι και τέλειοι, γεμάτοι αγάπη, παιδιά δικά Του. Μας έκανε παιδιά Του, δια Ιησού Χριστού. Τόση ήταν η καλωσύνη Του για μας! Και μας έδωσε άφεση και συγχώρηση για όλες τις βρώμικες πράξεις μας, με το Αίμα Του, που είναι χιλιάδες φορές ανώτερο, από ο,τι θα μπορούσε κανείς να φανταστεί». Ποιός θα μπορούσε μόνος του να φανταστεί τέτοιο πλούτο αγάπης; Πόσο καθαρά μάτια είχε ο Απόστολος Παύλος, για να βλέπει αυτές τις δωρεές του Θεού, και να μας τις περιγράφει; Και πόσο αδικεί τον εαυτό του ο κάθε τεμπέλης που δεν ανοίγει τα μάτια του να διαβάσει τα λόγια του Θεού;

2. Το μεσότοιχο

Αλλά τα λόγια και τα νοήματα αυτά δεν άρεσαν στον άσωτο, ούτε - δυστυχώς - αρέσουν σε όλους μας. Νεαρό παιδί ο άσωτος είχε δική του τοποθέτηση. Και κάθε άσωτος νεαρός ή γέρος με νεανικά μυαλά, έχει την δική του τοποθέτηση και δεν ακούει κανένα. Τι λέει; «Θα αφήσω εγώ να περάσουν χωρίς χαρά και γλέντι τα νιάτα μου; Θα τα χαραμίσω;» Και ο γέρος σκέπτεται: «Μια ευκαιρία μου δίνεται ακόμη. Άντε να χαρώ και εγώ λιγάκι περισσότερο την ζωή μου». Λόγια, συμβουλές, νουθεσίες, τα ακούνε βερεσέ. Και όταν κάποιος κάνει να ανοίξει το στόμα του, να μιλήσει για τον Θεό βουλώνουν και τα αυτιά της καρδιάς και τα σωματικά. Ο λεγόμενος «άσωτος υιός», είναι η εικόνα του ανθρώπου που βάζει πρώτη προτεραιότητά του το γλέντι, την ηδονή, το χρήμα και όχι τον Θεό.

Με την παραβολή αυτή ο Κύριος μας διδάσκει, ότι πρέπει να ανοίγουμε τα αυτιά της καρδιάς και του μυαλού, και να θέλουμε να ακούμε λόγια που μας προβληματίζουν και μας προσγειώνουν από αυτούς τους τρελλούς οραματισμούς και τις τρελλές πτήσεις.

Λέει το Ευαγγέλιο ότι ο άσωτος υιός ήταν ο μικρότερος. Και φυσικά είχε λιγότερη πείρα και λιγότερη γνώση. Μα είχε πάρει την απόφασή του, χωρίς να υπολογίζει τίποτε.

Αφού λοιπόν ο άσωτος υιός έφυγε μακριά από τον Θεό και σκόρπισε τον πλούτο του, βρέθηκε σε μεγάλη ανάγκη. Κατάλαβε πως ο,τι τρώει, είναι ξυλοκέρατα. Δηλαδή, φαγητό που τρώνε τα γουρούνια. Γιατί εκεί καταντάει ο άνθρωπος που ζει μακριά από τον Θεό. Νομίζει πως κάτι κάνει, πως χαίρεται τη ζωή του, αλλά αμέσως μετά μένει με πίκρα. Δεν υπάρχει στην αμαρτία χαρά.

Όσο πιο πολύ απομακρυνόμαστε από τον Θεό, τόσο περισσότερο υψώνεται -όπως λέει ο Απόστολος Παύλος- ανάμεσα στον αμαρτωλό άνθρωπο και στον Θεό, «το μεσότοιχον του φραγμού». Είναι ένα τείχος, χειρότερο από το πάλαι ποτέ τείχος του Βερολίνου, γιατί χωρίζει τον άνθρωπο από τον Χριστό. Και πρέπει να τονίσουμε ότι το μεσότοιχο αυτό δεν το φτιάχνει ο Θεός, αλλά ο άνθρωπος με τα έργα του, με τις πράξεις του, με τα συναισθήματά του, με τις σκέψεις του, με τις τοποθετήσεις του, με τις αποφάσεις του.

Από την μια πλευρά σ' αυτό το μεσότοιχο, βόσκουμε χοίρους και ζούμε σαν χοίροι. Από την άλλη πλευρά, βασιλεύει η ελευθερία των τέκνων του Θεού, η αγιοσύνη και η ευαρέστηση στον Θεό. Από την μια, έχουμε την χάρη του Θεού, από την άλλη, δεν έχουμε τελικά ούτε τα ξυλοκέρατα που τρώνε οι χοίροι, και πεθαίνουμε από την πείνα, όπως πέθαινε ο άσωτος. Από την μια πλευρά είναι η επίγνωση του Υιού του Θεού και του θελήματός Του, και από την άλλη, η αυθαιρεσία που φέρνει σκοτάδι στο μυαλό, στον νου, και προπαντός στην συνείδηση. Αυτή η κατάσταση οικοδομεί μια έχθρα. Ποιά έχθρα; Την δική μας απέναντι του Θεού.

Όποιος έχει αυτή την έχθρα, δεν τον θέλει τον Θεό. Όταν ακούει για τον Θεό, αισθάνεται πάρα πολύ άσχημα. Το ζούμε, το βλέπουμε, το αισθανόμαστε. Πρόκειται για κατάσταση όχι απλά θλιβερή αλλά αρρωστημένη. Και όσο περνάει ο καιρός, όλο και χειροτερεύει.

3. Η αληθινή παλληκαριά

Ποιός οφείλει να γκρεμίσει αυτόν τον τοίχο; Η λογική μας το λέγει: «Εκείνος που τον έχτισε». Πώς όμως γκρεμίζεται; Πώς θεραπεύεται μια καρδιά με τόσα τραύματα;

Ο άσωτος θυμήθηκε τα παλιά και είπε: «Πόσο καλά ήμουν κοντά στον πατέρα μου; Και πώς είμαι τώρα!...»

Μακάριος ο άνθρωπος που σκέπτεται έτσι.

Και πήρε την ηρωική απόφαση να γυρίσει στον πατέρα του. Η μετάνοια και η πορεία προς τον Χριστό, δεν θέλουν «ανθρωπάκια», αλλά ανθρώπους με λεβέντικο ήθος, με βούληση, με τόλμη, με νεύρο. Παλληκαριά δεν είναι να μιλάς με αναίδεια στον πατέρα σου, ούτε να σπάζεις κεφάλια, ούτε να μαχαιρώνεις. Η αληθινή παλληκαριά είναι να βάζεις σε τάξη τον εαυτό σου, την σκέψη σου, τους πόθους σου, τα μυαλά σου, τα συναισθήματά σου.

Αυτό το είχαν καταλάβει ακόμα και οι ειδωλολάτρες πρόγονοί μας, που έλεγαν: «Νικών πασών, πρώτη τε και μεγίστη, το νικάν εαυτόν» Δηλαδή από όλες τις νίκες, η πρώτη σε αξία, είναι να μπορείς να νικάς τον εαυτό σου, όχι τους άλλους.

Ο άσωτος, λοιπόν, μόλις συναισθάνθηκε σε τι κατάντημα είχε φτάσει, είπε: «αναστάς πορεύσομαι προς τον πατέρα μου» Το είπε και το έκανε. Και ξεκίνησε· πήρε τον δρόμο της επιστροφής.

Μήπως έπεσε αμέσως το φράγμα; Όχι, αδελφοί μου, δεν έπεσε τίποτε. Ο άνθρωπος αυτός κατάλαβε ότι, φτιάχνοντας το φράγμα, κατέστρεψε τον εαυτό του. Και πήρε την απόφαση να γυρίσει στον πατέρα του για να του πει που κατάντησε. Να του ζητήσει έλεος! Δεν αρκεί ένας απλός λογισμός, μια καλή σκέψη, χρειάζονται αποφάσεις, άμεσες, δυναμικές, εδώ και τώρα.

Πήρε τον δρόμο ο άσωτος να γυρίσει προς τον πατέρα του και «έτι αυτού μακράν απέχοντος είδεν αυτόν ο πατήρ και προδραμών επέπεσεν επί τον τράχηλον αυτού και κατεφίλησεν αυτόν» Δεν περίμενε ο πατέρας να τον προσκυνήσει ο άσωτος, ούτε να του φιλήσει το χέρι, αλλά έτρεξε και τον αγκάλιασε πρώτος. Και τον φίλησε με τον πιο στοργικό τρόπο.

Τι γλυκύτερο και τι περισσότερο μπορούσε να κάνει;

Εκείνο που χρειαζόταν ο άσωτος, ήταν να αισθανθεί την στοργή του πατέρα του, για να πάρει θάρρος να του πει: «ουκ ειμί άξιος κληθήναι υιός σου· ποιήσόν με ως ένα των μισθίων σου». Αλλά όταν τα άκουσε αυτά ο πατέρας, του είπε: «Τούτη τη στιγμή, δεν γύρισε ένας αλήτης που ζητάει έλεος. Γύρισε το παιδί μου». Και του έδωσε την στολή την πρώτη, δηλαδή, εκείνα που φορούσε πριν φύγει, όταν ήταν στο σπίτι του. Έπειτα διέταξε να σφάξουν τον

«μόσχο τον σιτευτό» και να γίνει χαρά μεγάλη. Γιατί όπως είπε: «ο υιός μου ούτος νεκρός ην και ανέζησε, και απολωλώς ην και ευρέθη».

Αυτό σημαίνει ότι η μετάνοια του ανθρώπου που επιστρέφει στο Θεό είναι η μεγαλύτερη χαρά για τον ουρανό. Πιο μεγάλη χαρά από εκείνη που γίνεται όταν πάνε ενενήντα εννιά δίκαιοι στον παράδεισο.

Ναι, μεγαλύτερη χαρά. Γιατί ο Θεός μεταστρέφει τον πόνο του για την απώλεια του ανθρώπου από την αμαρτία, σε πολλαπλάσια χαρά όταν ο αμαρτωλός σωθεί. Μακάριος όποιος το καταλαβαίνει και φροντίζει με την μετάνοιά του, να δίνει χαρά στον Πατέρα μας τον Επουράνιο.

Λέει ο Απόστολος Παύλος: Προσέξτε. Μην επηρεάζεστε από κάποιες «αξίες», όπως τις έχει θεμελιώσει, οργανώσει και διαμορφώσει ο κόσμος που είναι μακριά από τον Θεό. Και μην επηρεάζεστε ούτε από τις δικές σας τοποθετήσεις, εξυπνάδες και ιδέες.

Φροντίστε να αλλάξετε μυαλά. Μη δίνετε προτεραιότητα στα επίγεια αλλά στα πνευματικά, γιατί «τα βλεπόμενα πρόσκαιρα, τα δε μη βλεπόμενα αιώνια». Αμήν.-